

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2012CC024

Zaaknummer Klachtencommissie 2010T100

datum uitspraak 08/11/2012

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling) het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

de verzoekster,
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoekster,

te voldoen door:

de verweerder,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel Compensatiecommissie ontvangen op 13 december 2011, tezamen met het advies van de Beoordelings- en Adviescommissie d.d. 20 juni 2011 met zaaknummer 2010T100 waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard, en de brief d.d. 5 juli 2011 waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

Bij brief van 29 februari 2012 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie krachtens artikel 15 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan de voorzitter van de Klachtencommissie aangaande het overgelegde bewijs. De voorzitter van de Klachtencommissie heeft hierop geantwoord bij brief van 28 maart 2012.

Bij brief van 3 april 2012 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoekster aangaande de geleden vermogensschade. Verzoekster heeft in een telefoongesprek met het Meldpunt (bij mailbericht van 1 oktober 2012 door het Meldpunt aan verzoekster bevestigd), laten weten af te zien van het nader aanleveren van informatie ter onderbouwing van schade. Verweerder heeft daarop gereageerd bij brief van 8 oktober 2012 en zich -kort samengevat- gerefereerd aan het oordeel van de Compensatiecommissie.

Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoekster aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende uitzonderlijk seksueel misbruik.

Verzoekster is in 1948 - zij was toen zes jaar oud- voor het eerst seksueel misbruikt door (wijlen) [aangeklaagde] (hierna te noemen: [aangeklaagde]). Het misbruik vond plaats in de pastorie te [plaats] alwaar [aangeklaagde] pastoor was. Verzoekster werd - na het maken van foto's van haar door [aangeklaagde] in de tuin van de pastorie - door [aangeklaagde] uitgenodigd om in de pastorie een glaasje ranja te drinken. Vervolgens vroeg [aangeklaagde] verzoekster bij hem te komen om plaatjes in een boek te bekijken. Hij zat in een grote leunstoel en zij diende tussen zijn benen plaats te nemen en enigszins voorover buigen. Zij stond ingeklemd tussen de armleuningen van de stoel, de benen van [aangeklaagde] en de tafel. [aangeklaagde] betastte haar billen en ging met zijn hand in haar onderbroek. Vervolgens ging hij steeds meer over haar heen hangen en begon zwaar te hijgen. Verzoekster raakte volledig in paniek en moest hard huilen, hetgeen voor [aangeklaagde] geen aanleiding was om zijn handelingen te staken. Zij vond na afloop van dit misbruik wel troost bij haar grootmoeder, maar haar tante en haar ouders reageerden afwijzend. Het misbruik als hierboven beschreven heeft nadien nog vele keren op dezelfde wijze plaatsgevonden. Als kind heeft zij niet begrepen waarom [aangeklaagde] na afloop van het misbruik zulke natte handen had. Achteraf begreep ze dat dit waarschijnlijk sperma was.

Verzoekster is ook in haar ouderlijk huis in [plaats] herhaaldelijk misbruikt. Het huis bevond zich naast de tuin van het R.K. ziekenhuis alwaar [aangeklaagde] zieke parochianen bezocht. Vanwege de reisafstand tussen [plaats] en [plaats] bleef [aangeklaagde] vaak koffie drinken of eten bij klaagster thuis. [Aangeklaagde] stuurde de moeder van verzoekster vaak weg voor een boodschap. Vervolgens misbruikte hij verzoekster. Dit misbruik vond steeds op dezelfde manier plaats vanuit de leunstoel, net als in de pastorie

Vast staat dat [aangeklaagde] het seksueel misbruik gepaard heeft laten gaan met publiekelijke psychische vernedering van verzoekster, die - aldus blijkt uit in overweging 4.2 van het advies van de Klachtencommissie - is te beschouwen als een als "geestelijke mishandeling te kwalificeren gebeurtenis". Zo heeft [aangeklaagde] haar bij herhaling in het openbaar een 'slecht kind' genoemd. Ook heeft hij tot drie keer toe tijdens de mis haar publiekelijk de communie geweigerd.

Na 4 jaar stopte het misbruik in 1952 toen verzoekster 10 jaar oud was.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoekster geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de BAC, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoekster tegen [aangeklaagde]

met zaaknummer 2010T100, waarin de klacht gegrond is verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 Gelet op het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van een 'uitzonderlijk geval van seksueel misbruik' als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Commissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op zeer jonge leeftijd; zij was bij aanvang nog maar zes jaar oud.
- Het misbruik heeft zeer lang voortgeduurd, te weten vier jaren lang.
- Het misbruik bestond uit seksuele benadering/aanranding van achteren en betasting.
- Het misbruik heeft regelmatig plaatsgevonden.
- Verzoekster stelt -hetgeen verweerder noch in de Klachtenprocedure noch in de Compensatieprocedure op zich zelf heeft betwist- dat zij vanwege een als gevolg van het misbruik opgelopen fysieke beschadiging een operatie heeft moeten ondergaan, waarna zij tien dagen in het ziekenhuis heeft gelegen. De behandelend gynaecoloog constateerde dat er sprake moest zijn geweest van misbruik in haar jeugd, hetgeen verzoekster toen niet durfde toe te geven. Nadien heeft verzoekster nog tweemaal een operatie moeten ondergaan
- Het misbruik vond ook plaats in haar ouderlijk huis waardoor haar gevoel van veiligheid in haar eigen huis moet zijn geschaad.
- [Aangeklaagde] heeft haar herhaaldelijk en in het openbaar geestelijk mishandeld. Nu deze publiekelijke geestelijke mishandeling op het misbruik volgde, rekent de Compensatiecommissie dit toe aan verweerder.
- Haar omgeving (moeder tante en later nonnen op school) reageerde vol ongeloof; zij vond daar geen begrip, hetgeen haar opzadelde met een geheim, waardoor verzoekster in een isolement is geraakt. Ook deze omstandigheid rekent de Commissie toe aan verweerder.
- Het seksueel misbruik en de publiekelijke geestelijke mishandeling hebben onmiskenbaar een rol gespeeld in de persoonlijkheidsvorming en het persoonlijk functioneren van verzoekster.

3.3 Verzoekster heeft te kennen gegeven om haar moverende redenen af te zien van het geven van nadere informatie en het nader onderbouwen van haar verzoek tot compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat alle feiten en omstandigheden in aanmerking genomen, er meer dan voldoende is gebleken dat het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik als uitzonderlijk gekwalificeerd dient te worden overeenkomstig het bepaalde in artikel 5 lid 5 van de Compensatieregeling

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 algemeen

De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een gedeeltelijke materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik en voor vergoeding van bijvoorbeeld gemiste verdien capaciteit.

4.2 overweging Compensatiecommissie over de omvang van de toerekenbare schade; causaal verband tussen schade en misbruik

Omdat de Compensatiecommissie in deze zaak geen beschikking heeft over informatie met betrekking tot de aard en omvang van de (vermogens)schade als gevolg van het misbruik, heeft zij verzoekster bij brief van 3 april 2012 uitgenodigd daarover nadere informatie te verstrekken. Verzoekster heeft (in het telefoongesprek d.d. 1 oktober 2012 waarvan de inhoud bij mailbericht van diezelfde dag aan haar is bevestigd) echter te kennen gegeven om haar moverende reden af te willen zien van het nader onderbouwen van haar schade veroorzaakt door het haar aangedane seksueel misbruik. Dit brengt met zich dat de Compensatiecommissie, die de beslissing van verzoekster respecteert, eventuele schade als gevolg van een mogelijke fysieke beschadiging en het moeten ondergaan van gynaecologische operaties zoals door verzoekster aangegeven en zoals verwoord in overweging 2.3 van het advies van de Klachtencommissie en die niet, althans niet gemotiveerd, door verweerder zijn weersproken, niet specifiek kan begroten.

4.3 Waar de toelichting op categorie 5 in de Compensatieregeling aan de Commissie uitdrukkelijk veel ruimte toekent om een hogere compensatie toe te kennen en nu het criterium van het zonder gerede twijfel aanwezig zijn van causaal verband niet geldt voor deze categorie van gevallen van uitzonderlijk seksueel misbruik, meent de Compensatiecommissie dat het standpunt van verzoekster gerespecteerd dient te worden om in dit stadium niet nadere informatie te geven temeer daar haar standpunt op zich duidelijk is.

De Commissie is van oordeel dat er voldoende verband is tussen het door de BAC genoemde fysieke seksueel misbruik enerzijds en de psychische publiekelijke schade-toebrenging anderzijds. Ook weegt de Commissie mee dat zij aanvankelijk niet geloofd werd door onderwijzeressen (de nonnen), toen zij hen in eerste instantie over het misbruik vertelde, hetgeen de Compensatiecommissie aan verweerder toerekent.

4.4 Dat een en ander grote gevolgen heeft gehad voor verzoekster en dat die gevolgen naar valt aan te nemen ook financiële componenten met zich mee gebracht zullen hebben, wordt door de Compensatiecommissie bij de bepaling van de omvang van de te bepalen compensatie mede betrokken.

Zelfs al is niet feitelijk komen vast te staan dat het seksueel misbruik de directe oorzaak is geweest van de ondergane gynaecologische operaties en behandelingen, dat neemt niet weg dat de enkele wetenschap van verzoekster dat volgens haar gynaecoloog dat verband aanwezig was, op zich al ernstig beschadigend is en als een zeer ernstige schending van haar lichamelijke en psychische integriteit door verzoekster moet zijn ervaren.

4.5 Het zijn deze aspecten in onderling verband beschouwd, die de Commissie in dit geval van uitzonderlijk seksueel misbruik brengt tot het oordeel dat een compensatie met een bedrag van €50.000,- ter zake van immateriële en vermogensschade geadviseerd dient te worden.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijke seksueel misbruik' en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie geschiedt zonder dat van de verzoekster tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoekster, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoekster in categorie 5 als 'uitzonderlijk misbruik' en adviseert verweerder een bedrag van €50.000,-- te betalen aan, te betalen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. Holthuis (voorzitter), mr. J. M. van de Laar en mr. R. Ph. Elzas, bijgestaan door mr. E.B. Schaafsma-van Campen, griffier, op 08/11/2012 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter